

Briselē, 2018. gada 21. novembrī
(OR. en)

14558/18

ENV 796
MI 869
DELECT 152

PAVADVĒSTULE

Sūtītājs:	Direktors <i>Jordi AYET PUIGARNAU</i> kungs, Eiropas Komisijas ģenerālsēkretāra vārdā
Saņemšanas datums:	2018. gada 19. novembris
Saņēmējs:	Eiropas Savienības Padomes ģenerālsēkretārs <i>Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN</i> kungs
K-jas dok. Nr.:	C(2018) 7495 final
Temats:	KOMISIJAS DELEĢĒTĀ DIREKTĪVA (ES).../... (16.11.2018), ar ko, pielāgojot zinātnes un tehnikas attīstībai, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2011/65/ES III pielikumu groza attiecībā uz atbrīvojumu kadmija un tā savienojumu izmantošanai elektriskajos kontaktos

Pielikumā ir pievienots dokuments C(2018) 7495 *final*.

Pielikumā: C(2018) 7495 *final*

Briselē, 16.11.2018.
C(2018) 7495 final

KOMISIJAS DELEĢĒTĀ DIREKTĪVA (ES).../...

(16.11.2018),

ar ko, pielāgojot zinātnes un tehnikas attīstībai, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2011/65/ES III pielikumu groza attiecībā uz atbrīvojumu kadmija un tā savienojumu izmantošanai elektriskajos kontaktos

(Dokuments attiecas uz EEZ)

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. DELEĢĒTĀ AKTA KONTEKSTS

Ar šo Komisijas deleģēto direktīvu attiecībā uz atbrīvojumu konkrētiem kadmija lietojumiem groza Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2011/65/ES par dažu bīstamu vielu izmantošanas ierobežošanu elektriskās un elektroniskās iekārtās (pārstrādāta versija)¹ (*RoHS 2*) III pielikumu, lai to pielāgotu tehnikas attīstībai.

Kā norādīts *RoHS 2* direktīvas 4. pantā, ar minēto direktīvu ierobežo dažu bīstamu vielu izmantošanu elektriskās un elektroniskās iekārtās. Tā stājas spēkā 2011. gada 21. jūlijā.

Ierobežotā izmantojuma vielas ir uzskaitītas *RoHS 2* direktīvas II pielikumā. Patlaban ierobežojums tiek piemērots svinam, dzīvsudrabam, kadmijam, sešvērtīgajam hromam, polibrombifeniliem un polibromdifenilēteriem, bet no 2019. gada 22. jūlija vai vēlāka datuma to piemēros arī bis(2-etilheksil)ftalātam (DEHP), butilbenzilftalātam (BBP), dibutilftalātam (DBP) un diizobutilftalātam (DIBP). *RoHS 2* direktīvas III un IV pielikumā uzskaitīti konkrētiem izmantošanas veidiem jeb lietojumiem paredzēti elektrisko un elektronisko ierīču (EEI) materiāli un detaļas, kas atbrīvotas no *RoHS 2* direktīvas 4. panta 1. punktā paredzētā ierobežojuma.

Direktīvas 5. pantā ir paredzēti noteikumi par III un IV pielikuma pielāgošanu zinātnes un tehnikas attīstībai (atbrīvojumu iekļaušana, pagarināšana, grozīšana un anulēšana). Saskaņā ar 5. panta 1. punkta a) apakšpunktu attiecībā uz atbrīvojumiem, kurus paredzēts iekļaut III un IV pielikumā, jānodrošina, ka šāda iekļaušana nevājina Regulā (EK) Nr. 1907/2006² paredzēto vides un veselības aizsardzību un ka tiek izpildīts kāds no turpmāk minētajiem nosacījumiem: likvidēšana vai aizvietošana, mainot konstrukciju vai materiālus un detaļas, kurām nevajag nevienu no II pielikumā uzskaitītajiem materiāliem vai vielām, zinātniski vai tehniski nav realizējama; aizstājēju uzticamība nav nodrošināta; vai aizvietošanas radītā kopējā nelabvēlīgā ietekme uz vidi, veselību un patērētāju drošību varētu būt nozīmīgāka par tās radītajiem kopējiem ieguvumiem attiecībā uz vidi, veselību un patērētāju drošību.

Turklāt 5. panta 1. punktā paredzēts, ka Eiropas Komisija (Komisija) EEI materiālus un detaļas, kas paredzētas konkrētiem lietojumiem, III un IV pielikuma sarakstos iekļauj ar atsevišķiem deleģētajiem aktiem, kurus pieņem saskaņā ar 20. pantu. Direktīvas 5. panta 3. punktā un V pielikumā ir noteikta pieteikumu iesniegšanas procedūra, kuru piemēro, lai atbrīvojumu piešķirtu, pagarinātu vai anulētu.

2. PIRMS AKTA PIEŅĒMŠANAS NOTIKUSĪ APSPRIEŠANĀS

Kopš *RoHS 2* direktīvas publicēšanas Komisija saskaņā ar 5. panta 3. punkta un V pielikuma noteikumiem ir saņēmusi daudzus³ uzņēmumu pieprasījumus gan piešķirt jaunus atbrīvojumus, gan pagarināt spēkā esošo atbrīvojumu termiņu.

Patlaban III pielikuma 8.(b) atbrīvojums atļauj kadmiju un tā savienojumus izmantot elektriskajos kontaktos. Komisija 2015. gada janvārī ir saņēmusi divus pieteikumus par šā atbrīvojuma pagarināšanu. Lai gan 8.(b) atbrīvojuma beigu termiņš attiecībā uz 1.–7. un 10. kategoriju⁴ bija 2016. gada 21. jūlijs, saskaņā ar *RoHS* direktīvas prasībām (5. panta

¹ OV L 174, 1.7.2011., 88. lpp.

² OV L 396, 30.12.2006., 1. lpp.

³ Saraksts ir pieejams šeit: http://ec.europa.eu/environment/waste/rohs_eee/adaptation_en.htm

⁴ Konkrēti šīs kategorijas ir: 1. lielgabariņa māsasaimniecības ierīces; 2. mazgabariņa māsasaimniecības ierīces; 3. IT un sakaru iekārtas; 4. patērētāju iekārtas; 5. apgaismes iekārtas; 6. elektriskie un

5. punkta otrā daļa) atbrīvojumu turpina piemērot tik ilgi, līdz Komisija ir pieņēmusi lēmumu par pagarināšanas pieteikumu.

Lai atbrīvojuma pieteikumu izvērtētu, Komisija organizēja minētā pieteikuma tehnisko un zinātnisko novērtējumu, kā arī sarīkoja astoņas nedēļas ilgu atvērta tipa tiešsaistes apspriešanos ar ieinteresētajām personām⁵ — tajā tika saņemti trīs pienesumi.

Galīgais ziņojums par pieteikuma novērtējumu tika publicēts⁶; ieinteresētajām personām par to ir ticis paziņots.

Pēc tam Komisija rakstveidā (tā bija nolemts iepriekšējā sanāksmē) apspriedās ar dalībvalstu ekspertu grupu, kas nodarbojas ar *RoHS 2* direktīvas deleģētajiem aktiem⁷. Eksperti atbalstīja Komisijas iesniegto tiesību akta projektu, lai gan lielākā daļa dalībnieku sanāksmē neizteicās. Saskaņā ar labāka regulējuma pamatnostādņēm deleģētās direktīvas projekts četras nedēļas bija pieejams labāka regulējuma portālā, lai apzinātu sabiedrības viedokli. Tika saņemti trīs aktu atbalstoši komentāri un viens komentārs, ar ko ierosināts pārejas periodu pagarināt līdz 18 mēnešiem. Tika veikti visi 5. panta 3.–7. punktā paredzētie pasākumi attiecībā uz atbrīvojumiem no vielu lietojuma ierobežojumiem⁸. Par visām darbībām tika paziņots Padomei un Eiropas Parlamentam.

Galīgajā ziņojumā īpaši tika uzsvērtā turpmāk aprakstītā tehniskā informācija un novērtējums.

- Kadmiju saturošus elektrisko kontaktu materiālus izmanto daudzās elektromehāniskās ierīcēs kā komponentus, kas var pārtraukumaini vadīt strāvu caur kontaktvirsmām. Īpaši var minēt šādas ierīces: elektromotoru komutatori, releji un kontaktori, elektrisko instrumentu slēdži un ierīču slēdži, komutatoru jaudas slēdži, barošanas bloki, klātbūtnes/laikiztures sensori, apgaismojuma vadības pultis.
- Kadmijs elektriskajos kontaktos nodrošina tādas būtiskas īpašības kā izcilu veiktspēju, lokdzēsi, augstāku elektrovadītspēju, mazāku kontaktu eroziju un samērā vienkāršu ražošanu salīdzinājumā ar alternatīvām.
- Pašlaik kadmija aizstāšana vai likvidēšana vairāku veidu ierīcēs ar elektriskajiem kontaktiem nav zinātniski un tehniski realizējama, vai arī ir vajadzīgs vairāk laika, lai nodrošinātu aizstājēju uzticamību.

1.–7. un 10. kategorijas sakarībā veiktā izvērtējuma rezultāti liecina, ka ar III pielikuma 8.(b) atbrīvojumu saistītais pieprasījums atbilst vismaz vienam no attiecīgajiem 5. panta 1. punkta a) apakšpunkta kritērijiem. Tā kā dažiem lietojumiem joprojām nav pieejamas uzticamas alternatīvas vai ir vajadzīgs vairāk laika, lai nodrošinātu to uzticamību, atbrīvojums tiek pagarināts līdz 2021. gada 21. jūlijam un tiek mainīts tā formulējums tā, lai tiktu atspoguļots alternatīvo tehnoloģiju pašreizējais līmenis, proti, 8.(b) punktam tiek pievienots apakšpunkts 8.(b)-I. Gadījumos, kad uzticamas alternatīvas jau ir pieejamas, paredzams, ka šajā periodā aizstāšanai būs tikai niecīga sociālekonomiskā ietekme, jo pakāpeniska aizstāšana ar bezkadmija alternatīvām notiek jau pašlaik. Tāpat atbrīvojuma laikposmā nav gaidāma nelabvēlīga ietekme uz inovāciju. Attiecībā uz kategorijām, kas nav 1.–7. un 10. kategorija,

elektronikas instrumenti; 7. rotaļlietas, izklaides un sporta aprīkojums; 10. tirdzniecības automāti. Visas EEI kategorijas ir uzskaitītas *RoHS* direktīvas I pielikumā.

⁵ [Apspriešanās laikposms](#): no 21.8.2015. līdz 16.10.2015.

⁶ <https://bookshop.europa.eu/en/assistance-to-the-commission-on-technological-socio-economic-and-cost-benefit-assessment-related-to-exemptions-from-the-substance-restrictions-in-electrical-and-electronic-equipment-pbKH0416554/>.

⁷ Apspriešanās rakstveidā noritēja no 2017. gada 27. aprīlim līdz 18. maijam.

⁸ Vajadzīgo administratīvo posmu saraksts ir pieejams [Komisijas tīmekļa vietnē](#). Tas, kādā procedūras posmā ir katra deleģētā akta projekts, ir redzams Deleģēto aktu starpiestāžu reģistrā: <https://webgate.ec.europa.eu/regdel/#/home>.

paliek spēkā līdzšinējie atbrīvojumi, kuru derīguma termiņš ir noteikts 5. panta 2. punktā. Konkrētais atbrīvojums nevājina Regulā (EK) Nr. 1907/2006 (*REACH*) noteikto vides un veselības aizsardzību saskaņā ar Direktīvas 2011/65/ES 5. pantu.

3. DELEĢĒTĀ AKTA JURIDISKIE ASPEKTI

Deleģētā direktīva piešķir atbrīvojumu no Direktīvas 2011/65/ES 4. panta 1. punktā noteiktajiem ierobežojumiem, un šis atbrīvojums, kas jāiekļauj minētās direktīvas III pielikumā, atļauj kadmiju izmantot specifiskos lietojumos.

Instrumenti ir deleģētā direktīva, kā to paredz Direktīva 2011/65/ES un konkrēti tās 5. panta 1. punkta a) apakšpunkta prasības.

Deleģētās direktīvas mērķis ir sekmēt cilvēka veselības un vides aizsardzību un salāgot attiecīgos nosacījumus, lai nodrošinātu iekšējā tirgus funkcionēšanu elektrisko un elektronisko iekārtu nozarē, proti, atļaut konkrētos lietojumos izmantot citādi aizliegtas vielas saskaņā ar *RoHS 2* direktīvas noteikumiem un nosacījumiem un tās izveidoto procedūru par to, kā III un IV pielikums pielāgojams zinātnes un tehnikas attīstībai.

Saskaņā ar proporcionalitātes principu šis pasākums nepārsniedz mērķa sasniegšanai nepieciešamās darbības.

Priekšlikums neietekmē ES budžetu.

KOMISIJAS DELEĢĒTĀ DIREKTĪVA (ES).../...

(16.11.2018),

ar ko, pielāgojot zinātnes un tehnikas attīstībai, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2011/65/ES III pielikumu groza attiecībā uz atbrīvojumu kadmija un tā savienojumu izmantošanai elektriskajos kontaktos

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2011. gada 8. jūnija Direktīvu 2011/65/ES par dažu bīstamu vielu izmantošanas ierobežošanu elektriskās un elektroniskās iekārtās un jo īpaši tās 5. panta 1. punkta a) apakšpunktu¹,

tā kā:

- (1) Direktīva 2011/65/ES prasa dalībvalstīm nodrošināt, lai tirgū laistās elektriskās un elektroniskās iekārtas nesaturētu minētās direktīvas II pielikumā uzskaitītās bīstamās vielas. Šo prasību nepiemēro Direktīvas 2011/65/ES III pielikumā uzskaitītajiem lietojumiem.
- (2) Dažādās elektrisko un elektronisko ierīču kategorijas, kam piemēro Direktīvu 2011/65/ES (1.–11. kategorija), ir uzskaitītas minētās direktīvas I pielikumā.
- (3) Kadmija ir Direktīvas 2011/65/ES II pielikumā minēta ierobežota izmantojuma viela. Tomēr kadmija un tā savienojumu izmantošana elektriskajos kontaktos tika atbrīvota no ierobežojuma un pašlaik ir iekļauta minētās direktīvas III pielikuma 8.(b) ierakstā. Atbrīvojuma beigu termiņš attiecībā uz 1.–7. un 10. kategoriju bija 2016. gada 21. jūlijs.
- (4) Komisija pieteikumu par šā atbrīvojuma pagarināšanu saņēma pirms 2015. gada 21. janvāra saskaņā ar Direktīvas 2011/65/ES 5. panta 5. punktu. Atbrīvojums ir spēkā līdz brīdim, kad ir pieņemts lēmums par konkrēto lietojumu.
- (5) Kadmiju saturošus elektrisko kontaktu materiālus izmanto daudzās elektromehāniskās ierīcēs kā komponentus, kas var pārtraukumaini vadīt strāvu caur kontaktvirsmām. Īpaši var minēt šādas ierīces: elektromotoru komutatori, releji un kontaktori, elektrisko instrumentu slēdži un ierīču slēdži, komutatoru jaudas slēdži, barošanas bloki, klātbūtnes/laikiztures sensori, apgaismojuma vadības pultis.
- (6) Kadmija elektriskajos kontaktos nodrošina tādas būtiskas īpašības kā izcilu veiktspēju, lokdzēsī, augstāku elektrovadītspēju, mazāku kontaktu eroziju un samērā vienkāršu ražošanu salīdzinājumā ar alternatīvām.
- (7) Dažos šā atbrīvojuma aptvertajos lietojumos kadmija aizstāšana vai likvidēšana joprojām nav zinātniski un tehniski realizējama, jo trūkst uzticamu aizstājēju vai arī ir vajadzīgs vairāk laika, lai nodrošinātu pieejamo aizstājēju uzticamību. Atbrīvojums nevājina

¹ OV L 174, 1.7.2011., 88. lpp.

Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (EK) Nr. 1907/2006² noteikto vides un veselības aizsardzību. Tāpēc attiecībā uz konkrētajiem lietojumiem tas būtu jāpagarina.

(8) Attiecībā uz pārējiem atbrīvojuma pašlaik aptvertajiem lietojumiem nav izpildīti atbrīvojuma pagarināšanas nosacījumi. Atbrīvojumu attiecībā uz šiem lietojumiem saskaņā ar Direktīvas 2011/65/ES 5. panta 6. punktu turpinās piemērot 12 mēnešus pēc dienas, kad spēkā stājusies šī deleģētā direktīva.

(9) Tā kā tiem lietojumiem, attiecībā uz kuriem atbrīvojums ir pagarināts, tirgū vēl nav pieejamas uzticamas alternatīvas vai arī ir vajadzīgs vairāk laika, lai nodrošinātu šādu alternatīvu uzticamību, atbrīvojumu attiecībā uz 1.–7. un 10. kategoriju vajadzētu pagarināt uz ne vairāk kā pieciem gadiem līdz 2021. gada 21. jūlijam. Ņemot vērā uzticama aizstājēja meklējumu rezultātus, nav gaidāms, ka atbrīvojuma ilgums nelabvēlīgi ietekmēs inovāciju.

(10) Attiecībā uz kategorijām, kas nav 1.–7. un 10. kategorija, paliek spēkā līdzšinējie atbrīvojumi, kuru derīguma termiņš ir noteikts Direktīvas 2011/65/ES 5. panta 2. punkta otrajā daļā. Skaidrības labad minētās direktīvas III pielikumā būtu jānorāda atbrīvojumu derīguma termiņi.

(11) Tāpēc būtu attiecīgi jāgroza Direktīva 2011/65/ES,

IR PIENĒMUSI ŠO DIREKTĪVU.

1. pants

Direktīvas 2011/65/ES III pielikumu groza saskaņā ar šīs direktīvas pielikumu.

2. pants

1. Dalībvalstis vēlākais līdz [datumam, kas ir 12 mēnešus pēc dienas, kad šī direktīva stājas spēkā] pieņem un publicē normatīvos un administratīvos aktus, kas vajadzīgi, lai izpildītu šīs direktīvas prasības. Dalībvalstis tūlīt dara Komisijai zināmu minēto noteikumu tekstu.

Tās piemēro minētos noteikumus no [datuma, kas ir 12 mēnešus pēc dienas, kad šī direktīva stājas spēkā + 1 diena].

Kad dalībvalstis pieņem minētos noteikumus, tajos ietver atsauci uz šo direktīvu vai šādu atsauci pievieno to oficiālajai publikācijai. Dalībvalstis nosaka, kā izdarāma šāda atsauce.

2. Dalībvalstis dara Komisijai zināmus to tiesību aktu galvenos noteikumus, ko tās pieņem jomā, uz kuru attiecas šī direktīva.

3. pants

Šī direktīva stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

² Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 18. decembra Regula (EK) Nr. 1907/2006, kas attiecas uz ķīmikāliju reģistrēšanu, vērtēšanu, licencēšanu un ierobežošanu (REACH), un ar kuru izveido Eiropas Ķīmikāliju aģentūru (OV L 396, 30.12.2006., 1. lpp.)

4. pants

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

Briselē, 16.11.2018

*Komisijas vārdā —
priekšsēdētājs
Jean-Claude JUNCKER*